

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖ

2006 m. gegužės 26 d. Nr. FA-1200-6-1-51

Vilnius

IŽANGA

Auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 11-ojo departamento direktoriaus 2005 m. birželio 1 d. pavedimą Nr. 1200-6 ir 2005 m. lapkričio 2 d. pavedimą Nr. 1200-6-1.

Audito tikslai – įvertinti savivaldybės biudžeto asignavimų planą ir savivaldybės biudžeto išlaidas valstybinėms (perduotoms savivaldybei) funkcijoms atlikti bei mokinio krepšeliui finansuoti ir pareikšti nepriklausomą nuomonę apie 2005 metų finansines ataskaitas dėl valstybės biudžeto dotacijų savivaldybės biudžetui.

Audituotas subjektas – Šiaulių miesto savivaldybė (toliau – Savivaldybė), identifikavimo kodas – 111109429, adresas: Vasario 16-osios g. 62, LT-76295 Šiauliai.

Audituotu laikotarpiu Savivaldybei vadovavo meras Vytautas Juškus, Savivaldybės administracijai (toliau – Administracija) – direktorius Genadijus Mikšys. Už Savivaldybės finansinių ataskaitų sudarymą yra atsakinga ir jas pasirašė Administracijos Finansų skyriaus vedėja Kazimiera Daujotienė.

Auditą atliko Finansinio audito 11-jo departamento vyriausioji valstybinė auditorė Dalė Žilienė ir vyresnioji valstybinė auditorė Irena Tubelienė.

Audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos ir valstybės biudžeto projekto, dalis.

Ši ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie 2005 metų Savivaldybės biudžeto išlaidų ir plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir Savivaldybės biudžeto išlaidų moksleivio krepšeliui finansuoti ataskaitas (formos Nr. B-13-metinė, B-14-metinė, B-15-metinė) ir valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų panaudojimo valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Mes atlikome valstybinį finansinį auditą, kurio metu vertinome Savivaldybės 2005 m. biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo (forma Nr. B-13-metinė), biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti (forma Nr. B-14-metinė) ir biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo (forma Nr. B-15-metinė) ataskaitas.

Auditas atliktas vadovaujantis valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais.

Remiantis informacija, surinkta apie Savivaldybės veiklos ypatumus, išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti bei mokinio krepšeliui finansuoti rodiklius bei šių išlaidų apskaitos tvarką, vidaus kontrolę, buvo įvertinti įgimtos ir kontrolės rizikos lygiai bei atliktos procedūros audito rizikai sumažinti. Administracijoje buvo įvertintos vadovybės numatytos vidaus kontrolės procedūros rizikai sumažinti ir valdyti. Vidaus kontrolės tyrimo metu, įvertinus aplinkybes, kad daugumos Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų įstaigose mažas darbuotojų skaičius, todėl negalima tinkamai atskirti jų pareigų, buvo nuspręsta nevertinti vidaus kontrolės ir atlikti tik savarankiškas Administracijos išlaidų išmokų vaikams, socialinių pašalpų skaičiavimo ir mokėjimo bei išlaidų socialinių išmokų administravimo audito procedūras, taip pat atlikti mokinio krepšeliui finansuoti srities tas pačias procedūras ir Savivaldybės įstaigose:

1. Šiaulių „Juventos“ pagrindinėje mokykloje, adresas: P. Višinskio g. 16, LT-77155 Šiauliai; identifikavimo kodas – 190532139.

2. Šiaulių Didždvario gimnazijoje, adresas: Vilniaus g. 188, LT-76299 Šiauliai, identifikavimo kodas – 190531375.

3. Šiaulių Simono Daukanto vidurinėje mokykloje, adresas: S. Daukanto g. 71, LT-76230 Šiauliai, identifikavimo kodas – 190541864.

4. Šiaulių Tėvo Benedikto Andruškos pradinėje mokykloje, adresas: Vilniaus g. 247b, LT-76343 Šiauliai, identifikavimo kodas – 193013676.

5. Šiaulių lopšelyje-darželyje „Ežerėlis“, adresas: Ežero g. 70, LT-76244 Šiauliai, identifikavimo kodas – 290526190.

Savivaldybei 2005 metams Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (su vėlesniais pakeitimais) buvo patvirtinta 25516,0 tūkst. Lt valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir 44098,0 tūkst. Lt mokinio krepšeliui finansuoti specialių tikslinių dotacijų lėšų. Savivaldybės taryba tikslino biudžetą ir patvirtino 23588,8 tūkst. Lt (1927,2 tūkst. Lt arba 7,6 proc. mažiau) valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms

atlikti bei 43415,5 tūkst. Lt (682,5 tūkst. Lt arba 1,5 proc. mažiau) mokinio krepšeliui finansuoti. Savivaldybės taryba sprendimais sumažino iš viso 2609,7 tūkst. Lt tikslinės paskirties asignavimų, skirtų: mokinio krepšeliui finansuoti – 682,5 tūkst. Lt ir valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti – 1927,2 tūkst. Lt, kuriuos perskirstė kitoms Savivaldybės biudžeto reikmėms finansuoti.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Savivaldybės švietimo įstaigos Šiaulių Didždvario gimnazija (toliau – Gimnazija), Šiaulių Simono Daukanto vidurinė mokykla (toliau – Mokykla) ir Šiaulių lopšelis-darželis „Ežerėlis“ (toliau – Darželis), pažeidžiant Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 1520 patvirtintų Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų (su vėlesniais pakeitimais) 6 punkto nuostatas, 50244,89 Lt mokinio krepšeliui finansuoti skirtus asignavimus panaudojo ne pagal tikslinę paskirtį:

1. 28936,10 Lt – Gimnazija, iš jų: 17392,86 Lt – už suteiktą telekomunikacijų liniją (naudojosi radijo klubas) apmokėti, 8228,14 Lt – mėsos malimo mašinai M250 ir elektrinei viryklei PE-0,72 N (skirta Gimnazijos valgyklai) įsigyti, 2502,00 Lt – ryšio paslaugoms apmokėti, 53,10 Lt – pareiginių nuostatų ruošimui apmokėti; be to, nepanaudotų nakvynės išlaidoms apmokėti ir atsiskaitytino asmens gražintų 760,00 Lt mokytojų kvalifikacijai tobulinti skirtų lėšų negražino į biudžetinių lėšų sąskaitą, bet įmokėjo į Gimnazijos paramos lėšų sąskaitą banke ir neteisingai apskaitė kvalifikacijos kėlimo išlaidose;

2. 20897,96 Lt – Mokykla, iš jų: 2024,00 Lt – šviestuvams ir lempoms, 6713,96 Lt – spintoms, 8260,00 Lt – plastikiniams langams ir šarvo durims ir 3900,00 Lt – elektriniam virimo katilui įsigyti (skirta Mokyklos valgyklai);

3. 410,83 Lt – Darželis, ikimokykliniam ugdymui finansuoti.

Dėl pirmame ir antrame punktuose nurodytų priežasčių Savivaldybės biudžeto 2005 metų išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. B-13-metinė, „Aukštesnysis bendrasis lavinimas“, kodas – 09.02.02.01) pateiktos 49,8 tūkst. Lt didesnės išlaidos mokinio krepšeliui finansuoti.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 2 straipsnio 13 dalis ir Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų (su vėlesniais pakeitimais) 6 punktą nustato, kad *mokymo lėšos* (t.y. mokinio krepšelio lėšos) – tiesiogiai su švietimo procesu susijusios lėšos (darbo užmokesčiui pagal ugdymo planą, mokytojų kvalifikacijai tobulinti, vadovėliams ir kitoms mokymo

priemonėms, taip pat ugdymo procesui valdyti, mokyklos bibliotekai, psichologinei, specialiajai pedagoginei, specialiajai ir socialinei pedagoginei pagalbai mokykloje skiriamos lėšos).

Pagal Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 4 straipsnio 6 dalies 3 punktą ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių 20 ir 20.6 punktus už išankstinę finansų kontrolę atsako viešojo juridinio asmens vyriausiasis buhalteris. Anksčiau minėtų švietimo įstaigų vyriausieji buhalteriai, vykdydami išankstinę finansų kontrolę, privalėjo nustatyti, kad ūkinės operacijos yra neteisėtos ir negalėjo jų tvirtinti bei atlikti.

Atkreiptinas dėmesys, kad Administracija ne pagal tikslinę paskirtį panaudotas 50,2 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšas 2006 m. gegužės 18–24 dienomis gražino į valstybės biudžetą.

Apie kitus audito metu nustatytus neatitikimus Valstybės kontrolė informavo Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojus raštais: Šiaulių „Juventos“ pagrindinę mokyklą – 2006 m. kovo 21 d. Nr. S-(1200-1.11)-365; Šiaulių Didždvario gimnaziją – 2006 m. balandžio 11 d. Nr. S-(1200-1.11)-497; Šiaulių Simono Daukanto vidurinę mokyklą – 2006 m. balandžio 10 d. Nr. S-(1200-1.11)-490; Šiaulių Tėvo Benedikto Andruškos pradinę mokyklą – 2006 m. kovo 30 d. Nr. S-(1200-1.11)-419; Šiaulių lopšelių-darželių „Ežerėlis“ 2006 m. kovo 29 d. – raštu Nr. S-(1200-1.11)-404.

Audito metu nustatyta, kad Administracija, pažeisdama Biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio 3 dalį, biudžetiniams metams pasibaigus likusių nepanaudotų mokinio krepšelio 5738,00 Lt lėšų, kurias 2005 m. gruodžio 30 d. gavo iš kitų savivaldybių administracijų, iki sausio 10 dienos negražino į valstybės biudžetą. Pagal Savivaldybės tarybos 2003 m. liepos 24 d. sprendimu Nr. T-773 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos Savivaldybės biudžeto vykdymo, biudžeto asignavimų administravimo ir atskaitomybės tvarkos 8 punktą ir Administracijos direktoriaus 2004 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. AP-46 patvirtintų Finansų skyriaus nuostatų 6.9 punktą Finansų skyriui pavesta vykdyti Savivaldybės biudžeto kasos operacijas. Už Finansų skyriaus darbo kontrolę atsakinga skyriaus vedėja.

Audito metu nustatyta, kad nesivadovaujant Išmokų vaikams įstatymo 14 straipsnio 3 dalies nuostata, kad tik dėl išmokos gavėjo kaltės permokėta išmokos suma yra išieškoma iš gavėjo savivaldybės administracijos sprendimu, Administracijos direktoriaus įgalioti asmenys Socialinės paramos skyriuje priėmė 40 sprendimų, kurių pagrindu neteisėtomis ūkinėmis operacijomis išmokų gavėjams (iš viso 19,8 tūkst. Lt) buvo sumažintos vaiko globos (rūpybos) išmokos. Mums nebuvo pateikti dokumentai, patvirtinantys, kad dėl išmokų vaikams gavėjų kaltės Administracijos Socialinės paramos skyrius, atlikęs šių išmokų perskaičiavimus, jas sumažino.

Atkreiptinas dėmesys, kad, Debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo 2006 m. sausio 1 d. ataskaitos (forma Nr. 6-metinė) duomenimis, 2005 m. gruodžio 31 d. Savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklose buvo 1534,9 tūkst. Lt darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų (iš jų

1381,7 tūkst. Lt – mokinio krepšelio lėšos) įsiskolinimų. Administracija nėra numačiusi šių įsiskolinimų mažinimo terminų.

Valstybė kontrolė 2006 m. balandžio 20 d. rašte Nr. S-(1200-1.10.1)-570 atkreipė Jūsų dėmesį į tai, kad Savivaldybėje vidaus kontrolė turėtų būti tobulinama. Mes pažymime Savivaldybės institucijų vadovų pažangą vykdant audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalinant nustatytus trūkumus: nustatytos papildomos vidaus kontrolės procedūros vykdant valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas bei teikiant Administracijai ataskaitas apie lėšų mokinio krepšeliui finansuoti naudojimą; Administracijos socialinės paramos skyriuje (socialinių išmokų) ir audituotose bendrojo lavinimo mokyklose (lėšų mokinio krepšeliui finansuoti) buhalterinė apskaita buvo sutvarkyta pagal teisės aktų reikalavimus.

Atsižvelgdama į audito metu nustatytus faktus ir siekdama išvengti klaidų ateityje, *valdybė turi imtis priemonių* sustiprinti kontrolės priežiūros priemonių veikimą: užtikrinti, kad išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti buhalterinė apskaita būtų tvarkoma pagal apskaitos principus ir taisykles, o lėšos būtų naudojamos pagal tikslinę paskirtį ir teisės aktų nustatyta tvarka; numatyti terminus pedagogų darbo užmokesčio bei socialinio draudimo įsiskolinimams padengti.

Apie rekomendacijų įgyvendinimą iki 2006 m. liepos 12 d. informuoti Valstybės kontrolės Finansinio audito 11-ąjį departamentą, adresu: Pamėnkalnio g. 27, LT-01113 Vilnius.

Finansinio audito 11-ojo departamento direktorius

Remigijus Pužauskas

Vyriausioji valstybinė auditorė

Dalė Žilienė